

Tanke om, var ganske vist at løse Valgkredssagen, men netop uafhængig af Grundlovspørgsmaalet ved en midlertidig Ordning, fordi vi fandt, at hver var vist — jeg tror det fremdeles, — den eneste Vej. Men samtidig har man baade fra socialdemokratisk og radikal Side rejst Grundlovspørgsmaalet som noget ganske selvstændigt, som noget for sig selv, og netop fordi vi fra vor Side samtidig indsaa, at Tiden var moden til at løse dette Spørgsmaal. Vi havde set, hvorledes den gældende Forfatning var bleven misbrugt under Højre, vi havde set, hvor slet den var bleven brugt under Venstre, vi havde set, hvordan den i sin Tid affødte Provisorismen og nu det ene daarlige Forlig efter det andet. Vi fandt, at nu var Tiden netop moden til at rejse Arbejdet eller, om det skulde være, Kampen for en bedre Forfatning af mere demokratisk Indhold, mere Enhed, mere System. Det var det, der skete. Det er ikke Valgkredssagen, der har rejst dette Spørgsmaal. Det foreliggende Forslag, det, som de Radikale, den nuværende Indenrigsminister, den nuværende Konseilspræsident, den nuværende Forsvarsminister, den nuværende Landbrugsminister, satte deres Navne under, jeg tror den 2. Oktober, det er det, der i Øjeblikket foreligger til Behandling fuldkommen uforandret. De Herre mægtede ikke at faa det forandret, nu først skulle de prøve paa at standse det. Det er Ord til andet nøjagtigt det Forslag, som 4 Medlemmer af Regeringen lagde paa Tingets Bord paa Rigsdagssamlingens første Dag. Og saa siger det ærede Medlem, at det er Valgkredssagen, der har rejst hele denne Debat, vi i dette Øjeblik føre! Ja, jeg havde sandelig Lyst til at være den store Raaber, der kunde raabe ud til alle Vælgerne: Det er en usandfærdig, en ganske falsk Fremstilling, det ærede Medlem her har fremsat!

Saa sagde det ærede Medlem, at man havde formet Valgkredssagen saaledes, at den var bleven forbedret ved det ærede Medlems og hans Partis Medvirken. Det var, sagde han, et rundt og rigeligt Tilbud, der var gjort fra den Side, man fik i Valgkredssagen meget mere, end man havde forlangt. Ja, jeg skal erkende, at det ærede Medlem ikke vil fremme Valgkredssagen, som den blev forelagt af Regeringen alene, der er en Tilgift med, men den Tilgift er her desværre — Gift, Giften, som skal slaa det hele ihjel. Det er Hemmeligheden. Hvad er Tilgiften paa Købet? Vi skulle ikke nøjes med en mid-

lertidig Omlægning af Valgkredssene, vi skulle have en Grundlovsændring med i Købet. Vi skulle have Valgrettens Udvidelse til Tyende, Kvinder og 25aarige Mænd i Købet. En vældig Tilgift! Kurven taarner sig op med en vældig Top. Men det er altsammen Gift, Tilgiften er altsammen noget, som gør, at vi ikke faa den midlertidige Valgkredsomlægning og heller ikke al denne Tilgift. Der er ikke Spor af Udsigt til at gennemføre det, saa det ærede Medlem maa undskylde, at vi ikke kunne takke for denne Tilgift, vi ønskede hellere at være den foruden.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) var dristig nok til i Eftermiddags at sammenligne den Politik, der føres af Regeringen nu, med den, som i sin Tid førtes af Estrup. Det ærede Medlem sagde, at det var den samme Sammenkobling af det militære Spørgsmaal og Forfatningsspørgsmaalet. Det er unægtelig en dristig Paastand. Der var nu ganske vist efter min Mening i 70erne og 80erne en meget nøje Sammenhæng mellem det militære og det forfatningsmæssige Spørgsmaal. Vi vide jo, hvorledes Jacob Scavenius har erkendt, at han var med til med velberaad Hu at føre os ud i Provisoriet den 1. April 1885 for at kunne bruge Provisoriet til at rejse Københavns Befæstning. Der var fra Højres Side en meget nøje Sammenhæng der og ogsaa paa anden Maade. Hvis den danske Bondestand, som den Gang væsentlig repræsenterede det danske Demokrati, havde været militaristisk, havde delt Højres Opfattelse af det militære Spørgsmaal, vilde Højre ganske sikkert ikke have gjort den Modstand mod at lade Venstre komme til Magten, derom er der ingen Tvivl. Hvis Venstres Førere i 70erne vare gaaede med til Københavns Befæstning og i det væsentlige havde været enige med Højre i det militære Spørgsmaal, havde vi selvfølgelig ikke faaet Forfatningskampen. Men netop fordi Venstre var antimilitaristisk, fordi det stemte imod Københavns Befæstning, opstod Kampen. Der var altsaa ganske sikkert en meget nøje indre Sammenhæng, baade set fra Højres og fra Demokratiets Side, mellem Militærspørgsmaalet og Forfatningsspørgsmaalet. Men alligevel vender jo det ærede Medlem alting ganske paa Hovedet, naar han sammenligner den nuværende Regering i saa Henseende med Estrups Regering, thi det, Estrup gjorde og vilde, var jo at rejse Fæstningen, den ulovlige Fæstning, og at bevare den privi-